

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

MOTTO: „Všechny dobré zásady jsou již napsány. Nyní ještě zbývá je uskutečnit.“

B. Pascal

3.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Co chceme a kam směřujeme

Naše škola neklade důraz na žádná specifika, ale zaměřuje se na výchovu a vzdělávání dětí všech etnických skupin a sociálních vrstev, včetně dětí s handicapem, pro které je škola bezbariérově vybavena.

Škola spolu:

- Učíme žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a důraz na činnostní učení se zaměřením na praxi;
- Zavádíme do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu;
- Motivujeme žáky vhodnými metodami k celoživotnímu učení;
- Vedeme žáky k tvořivému učení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy;
- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- Vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních technologií, zavádíme využívání výpočetní techniky do všech předmětů,
- Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu, a učíme zásadě, že pravidla jsou od toho, aby se dodržovala, nikoliv od toho, aby se porušovala;
- Připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti;
- Stejnou péči věnujeme žákům nadaným i těm, kterým to ve škole zrovna moc nejde;
- Klademe důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi);
- Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- Podporujeme žáky s různými druhy nadání (hudební, pohybové, manuální, estetické apod);

- Pomáháme žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním, a pokud nevydělujeme je do samostatných skupin;
- Vytváříme u žáků potřebu projevat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;
- Učíme žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně zodpovědný;
- Nadaným žákům nabízíme účast v různých akcích a soutěžích školního, městského i okresního charakteru, kde mají možnost rozvíjet své nadání;
- Vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učíme je žít společně s ostatními lidmi.

3.2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a rozvíjí touhu po vzdělání. Charakter práce pak má v žácích mimo jiné podporovat pocity bezpečí, možnost pozitivního prožívání skutečnosti, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se děti s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

Žák je po absolvování školní docházky:

- Poznat smysl a cíl učení
- Volit vhodné metody práce a efektivní způsoby učení
- Je ochoten, má potřebu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu vzdělávání
- Plánovat a organizovat si učení
- Schopen samostatně pracovat a experimentovat
- Umí používat obecné termíny z různých vzdělávacích oblastí
- Vyhledávat, třídit, zpracovávat informace
- Používat získané vědomosti v praxi
- Dávat poznatky do vzájemných vztahů a souvislostí
- Schopen posoudit výsledek své práce

Komunikace

Žák je po absolvování školní docházky:

- Schopen formulovat a vyjadřovat se srozumitelně v logickém sledu, kultivovaně, a to v písemném i ústním projevu
- Schopen rozumět textům i jiným materiálům, gestům a intermedialní produkci

- Schopen získané dovednosti využívat k vytváření k vytváření plnohodnotných společenských vztahů
- Schopen vybrat z textu nebo ústního projevu, obrazu, grafu, foto hlavní údaje, myšlenky, umí vytvořit osnovu, zdůraznit podstatné a pominout to nepodstatné
- Schopen zapojit se do diskuse, naslouchá druhým, obhájí svůj názor a věcně argumentuje
- Schopen porozumět základům mluveného i písemného projevu v cizím jazyce
- Schopen používat běžné komunikační techniku (PC, pošta, telefon)
- Schopen dbát na zlepšování svého mluvního projevu (obsah, forma, kvantita slovní zásoby, výslovnost)
- Schopen číst s porozuměním

Řešení problémů

Žák po absolvování školní docházky:

- Dokáže rozpoznat problém, problémové vyučování
- Vyhledává, třídí a zpracovává informace vhodné k řešení problémů (encyklopedie, internet, PC programy)
- Je schopen ověřit si své řešení praktickým příkladem – pokusem, názorem
- K řešení problémů přistupuje samostatně
- Umí řešit problémy v týmu
- Dovede kriticky myslet
- Umí se rozhodovat a svoje názory zdůvodnit a obhájit
- Umí zdolávat překážky
- Ví, na koho se obrátit v případě potíží
- Učí se vybrat nejvhodnější způsob řešení
- Vnímá nejrůznější problémové situace i mimo školu, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení

Sociální a personální

Žák po absolvování školní docházky:

- Spolupracuje ve skupině, dovede se podílet na společném úkolu
- Podílí se na vytváření pravidel a pak je respektuje
- Umí přijmout přidělenou roli
- Respektuje odlišná hlediska
- Oceňuje zkušenosti jiných
- Dovede argumentovat a obhájit svůj názor
- Je schopen nabídnout pomoc
- Nebojí se o pomoc požádat
- Učí se vytvářet reálný náhled na svou osobu
- Na základě úspěchu získává pocit sebevědomí a sebeúcty

- Je schopen vcítit se do problémů jiných lidí
- Postupně zvládá techniku asertivního chování
- Udržuje příjemnou atmosféru v kolektivu
- Je schopen zvládnout své emoce
- Dovede se přiměřeně vyrovnat se svým neúspěchem a úspěchem
- Neubližuje a neponižuje

Občanství

Žák po absolvování školní docházky:

- Zná svá práva a povinnosti a dodržuje je
- Má kladný vztah k historii a tradicím své země
- Respektuje odlišnost druhých lidí
- Je schopný se vcítit do problému jiných lidí
- Je ochotný a schopný poskytnout potřebnou pomoc
- Nebojí se formulovat a vyjádřit svůj názor na společnost
- Partnerství, láska, rodina, rodičovství – chápe tyto vztahy a vazby a jejich význam
- Zvládne jednoduché (základní) úkony na úřadech (pošta, lékař, škola)
- Je tolerantní k hodnotám a mentalitě jiných národů
- Dokáže rozeznat nebezpečí návykových látek a nemorálního chování
- Odmítá útlak a hrubé zacházení, chápe nutnost čelit fyzickému a psychickému násilí
- Chápe důležitost zákonů a společenských norem, uvědomuje si svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni

Práce

Žák po absolvování školní docházky:

- Umí bezpečně používat nástroje, materiály ochranné prostředky
- Umí dodržet daný pracovní postup, orientuje se v návodu, nákresu
- Umí adaptovat pracovní postup při změně pracovních podmínek
- Využívá již získaných teoretických znalostí v praktické činnosti
- Využívá již získaných praktických znalostí v praktické činnosti
- Umí se poučit z chyb
- Je schopen dokončit svou činnost a vyhodnotit výsledek
- Má představu o náplni své vyvolené profese
- Dokáže cíleně použít učební pomůcky
- Své získané znalosti a zkušenosti využívá v zájmu vlastního rozvoje, poučeně se rozhoduje o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- Dodržuje předpisy a chrání zdraví své i ostatních
- Při práci dbá na ochranu životního prostředí
- Chrání životní prostředí

Digitální

Žák po absolvování školní docházky:

- Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby;
- Samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- Získá, vyhledá, kriticky posoudí, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí vhodné postupy, způsoby a prostředky
- Vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- Vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- Využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- Seznamuje se s novými technologiemi
- Kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací
- V digitálním prostředí jedná eticky
- Kopírované články je schopen správně citovat

3.3. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

V naší škole uplatňujeme mnoho různých postupů a metod práce, které vedou k plnohodnotnému rozvoji osobnosti žáka.

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- nabízíme zájmové útvary (kroužky) ke smysluplnému využití volného času
- seznamujeme žáky různými formami s různými profesemi (exkurze, besedy, film, úřad práce)
- podporujeme žáky při přípravě a organizování akcí pro mladší a ostatní spolužáky (karneval, čarodějnice, Valentýn...)
- zapojujeme žáky do přípravy školních prospektů
- rozvíjíme zkušenosti formou skupinové, individuální a projektové práce
- umožňujeme vyhledávání informací i mimo vyučování (internet, školní knihovna)
- využíváme se žáky možnost společného zhodnocení vlastní práce

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- předkládáme žákům problémové úlohy a situace z běžného života a požadujeme řešení těchto praktických problémů

- vytváříme pro žáky úkoly, k jejichž řešení jsou potřebné znalosti z jiných vyučovacích předmětů
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- žáci se mohou podle svých zájmů a schopností účastnit soutěží, ve kterých budou své výkony porovnávat s jinými žáky

Strategie směřující ke kompetenci k učení

- v úvodu hodiny vždy žáky seznámíme s cílem vyučovací hodiny a na jejím konci společně zhodnotíme jeho dosažení
- pracujeme v motivujícím prostředí
- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- požadujeme od žáků prezentaci výsledků svých samostatných prací

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- využíváme informační technologie pro získávání informací i tvorbu výstupů
- umožňujeme žákům prezentovat vlastní názory
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků
- žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatné práce, projekty, referáty, diskuze)
- uplatnění znalostí cizího jazyka (rozvoj komunikace v cizím jazyce)
- uplatňování dovedností komunikace v rámci autentického učení při společenských akcích školy
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starší - mladší)

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci
- žáci mají možnost vznášet připomínky ke školnímu řádu
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena kolektivu
- od 1. ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme spolupráci
- a vzájemnou pomoc
- vyžadujeme od žáků (nejprve s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytváření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolů
- ve výuce jsou využívány hry

- v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starší - mladší žáci
- učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svou práci i práci ostatních členů v týmu

Strategie směřující ke kompetenci občanské

- společně s žáky vytváříme školní řád a žádáme, aby se k jeho obsahu dle věkových zvláštností vyjádřili prostřednictvím zástupců třídy sami žáci
- požadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování žáků, vyžadujeme přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu ve škole funguje žákovská samospráva
- obsah třídnických hodin připravujeme ve spolupráci s třídní žákovskou samosprávou
- účastní se podle příležitosti projektu Občan
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- škola pořádá akce připomínající lidové tradice (vánoční den, koncerty)
- škola v rámci možností pořádá sportovní soutěže (vybíjená, kopaná, volejbal) a další akce pro obec – vystoupení pro veřejnost a mateřskou školu, žáci se účastní akcí města
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- vedeme žáky k zodpovědnému a uvědomělému jednání ve škole i na pobytové akci (škola v přírodě, lyžařský kurz, vodácký kurz, školní výlety)

Strategie směřující ke kompetenci digitální

- pomáháme žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.